

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ

ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οι πρόσφατες συζητήσεις και η ευρεία δημοσιότητα που δόθηκε στα θέματα, τα όποια αφορούν την Έκκλησία μας, έφερε στην επικαιρότητα –μεταξύ άλλων– και τό έρώτημα περί της συμμετοχής του λαϊκού στοιχείου. Ορισμένοι από άγνοια ή από σκοπιμότητα καλλιεργούν την έντύπωση ότι η Έκκλησία της Ελλάδος αποτελεί ένα “κλειστό σωματείο”, τό όποιο διοικείται μόνον από κληρικούς. Κάποιοι άλλοι μιλοούν για την ανάγκη συμμετοχής των λαϊκών στην λήψη των αποφάσεων. Κι όμως. Η αλήθεια είναι ότι η Έκκλησία μας διοικείται κατά τρόπο πολύ δημοκρατικότερο απ’ ό,τι νομίζουν όρισμένοι. Η δέ συμμετοχή του λαϊκού στοιχείου είναι πολύ μεγάλη σε διάφορους τομείς διοικητικούς και διαχει-

ριστικούς. Τά στοιχεία που παραθέτουμε στή συνέχεια μιλοούν από μόνα τους.

Η ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

● Η αρχή της δημοκρατικής πλειοψηφίας, της προσωπικής και συλλογικής ευθύνης εφαρμόζονται πρωτίστως στό ανώτατο όργανο της Έκκλησίας της Ελλάδος, την **Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας (Ι.Σ.Ι.)**. Για την έκλογή Αρχιεπισκόπου και Μητροπολιτών καθώς και για την αντιμετώπιση κρίσιμων θεμάτων συγκαλείται τακτική ή έκτακτη Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας, στην όποία συμμετέχουν όλοι οι έν ενεργεία Μητροπολίτες της Έκκλησίας της Ελλάδος. Οι αποφάσεις λαμβάνονται διά

**‘Η Έκκλησία μιλάει στά παιδιά της
μέ τή γλώσσα της Ευθύνης,
της Αλήθειας και της Αγάπης**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
2005

38

ψηφοφορίας καί σ' αὐτή τήν διαδικασία ἀκόμη καί ἡ ψῆφος ἐνός Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος ποιμαίνει 10.000 πιστούς ἔχει τήν ἴδια δύναμη μέ τήν ψῆφο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Μέ τήν ἀρχή τῆς πλειοψηφίας λαμβάνονται ἐπίσης οἱ ἀποφάσεις στήν **Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο (Δ.Ι.Σ.)**, στήν ὁποία μετέχουν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καί 12 Μητροπολίτες ἐναλλασσόμενοι κάθε ἔτος. Βλέπουμε, λοιπόν, ὅτι μία σειρά δημοκρατικῶν ἀρχῶν ἐφαρμόζονται ἤδη στά κορυφαία ὄργανα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας διοικήσεως, κατοχυρωμένες στόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ὁποῖος εἶναι καί νόμος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Ν.590/77).

● **Σέ κάθε Μητρόπολη** τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λειτουργεῖ ἐξαμελές Μητροπολιτικό Συμβούλιο, τό ὁποῖο ὄχι ἀπλῶς συμβουλεύει τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη, ἀλλά ἔχει δικαίωμα ἐγκρίσεως ἢ ἀπορρίψεως ἀποφάσεων διοικητικοῦ ἢ οικονομικοῦ περιεχομένου. Στό συμβούλιο αὐτό μετέχουν πάντοτε τρία λαϊκά μέλη, ἐκ τῶν ὁποίων τό ἓνα ἐκπροσωπεῖ τήν τοπική Δ.Ο.Υ. (Δημόσια Οἰκονομική Ὑπηρεσία). Σέ ὅλη τήν δικαιοδοσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λειτουργοῦν 81 Μητροπολιτικά Συμβούλια (ὅσες καί οἱ Μητροπόλεις), τά ὁποῖα συνοδικά στελεχώνονται ἀπό **243 λαϊκοῦς**, (διακεκριμένα πρόσωπα τῶν τοπικῶν κοινωνιῶν).

● **Σέ ἐπίπεδο Ἐνορίας** λειτουργεῖ πενταμελές Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο. Ἀποτελεῖται ἀπό τόν κληρικό Προϊστάμενο τοῦ Ἱ. Ναοῦ καί ἀπό 4 λαϊκά μέλη, ἄνδρες καί γυναῖκες. Τά μέλη αὐτά διορίζονται ἀπό τόν Μητροπολίτη, μετά ἀπό εἰσήγηση, μέ κριτήριο τό ἥθος τους καί τήν ἐνεργό συμμετοχή τους στήν ζωή τῆς

Ἐνορίας. Τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο ἔχει τήν ἀρμοδιότητα νά ἀποφασίζει γιά τήν διαχείριση τῶν οικονομικῶν τοῦ Ἱ. Ναοῦ καί γιά ἄλλα διοικητικά θέματα, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ πρόσληψη ἱεροψαλτῶν, νεωκόρων κ.λπ. Ἡ παρουσία 4 λαϊκῶν μελῶν καί ἐνός μόνο κληρικοῦ δείχνει τό μέγεθος τῆς συμμετοχῆς τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου καί τόν οὐσιαστικό ρόλο του, ἀφοῦ καμία ἀπόφαση δέν μπορεῖ νά ληφθεῖ ἀπό τόν Προϊστάμενο τοῦ Ναοῦ, ἂν δέν ὑπάρξει ἡ σύμφωνη γνώμη τῆς πλειοψηφίας τῶν λαϊκῶν μελῶν. Νά ὑπολογίσουμε ὅτι στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουν 7.945 Ἐνορίες μέ ἀντίστοιχα Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια. **Ἄρα ὑπάρχουν 31.780 λαϊκά μέλη (7.945 ἐνορίες ἐπί 4 λαϊκά μέλη = 31.780)**, τά ὁποῖα διαδραματίζουν ἀποφασιστικό ρόλο. **Ἄν συνειδητοποιήσουμε ὅτι τρεῖς δεκάδες χιλιάδες καί πλέον λαϊκοί συμμετέχουν ἐνεργά σέ καίριες ἀποφάσεις τῶν ἐφημεριακῶν Ἱ. Ναῶν τῆς χώρας μας, τότε δέν ἔχουν κανένα ἀπολύτως δίκαιο, ὅσοι μιλοῦν γιά ἔλλειψη συμμετοχῆς τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου.** Καί διερωτώμεθα σέ ποιόν ἄλλον θεσμό τῆς χώρας μας ὑπάρχει τόσο μεγάλη λαϊκή συμμετοχή σέ θέσεις ἐλέγχου καί λήψης ἀποφάσεων; Προφανῶς σέ κανέναν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐδῶ καί δεκαετίες, πρωτοπορεῖ πασιφανῶς καί στούς τομεῖς τοῦ ἐκδημοκρατισμοῦ καί τοῦ κοινωνικοῦ ἐλέγχου.

● **Στίς Ἱερές Μονές** ἡ δημοκρατική διοίκηση ὑλοποιεῖται μέ τόν θεσμό τῶν ἡγουμενοσυμβουλίων. Ὁ ἡγούμενος δέν λαμβάνει μόνος του τίς διοικητικές καί διαχειριστικές ἀποφάσεις, ἀλλά τά πάντα ἐγκρίνονται ἀπό τό ἡγουμενοσυμβούλιο. Ἐκεῖ πλὴν τοῦ ἡγουμένου (ἢ τῆς ἡγουμέ-

vns) μετέχουν ἄλλοι δύο μοναχοί/μοναχές ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν ἐγγεγραμμένων στὴν Μονὴ μοναχῶν ἢ μοναζουσῶν.

● **Φιλόπτωχα Ταμεῖα:** Ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἓνα ἐφημέριο τοῦ Ἱ. Ναοῦ καὶ ἕξι (6) κυρίες ἢ δεσποινίδες. Τὴν ἴδια περίπου ἀριθμητικὴ λαϊκὴ συμμετοχὴ ἔχουν καὶ τὰ **Κέντρα Συμπαραστάσεως Οἰκογένειας καὶ Ψυχοκοινωνικῆς Στηρίξεως τῶν Μητροπόλεων** μας.

● **Στοὺς μεγάλους Ἐκκλησιαστικούς Ὄργανισμούς** ὅπως εἶναι ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, τὸ Ταμεῖο Προνοίας Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος (ΤΠΟΕΚΕ) κ.ἄ. εἶναι ἐπίσης ἔντονη ἡ παρουσία τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου. Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρουμε ὅτι στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μετέχουν 4 κληρικοί καὶ 3 διαπρεπεῖς λαϊκοί.

● **Στὰ Ἀνώτατα ὄργανα** πού ἔχει θεσπίσει ἡ Ἐκκλησία μας γιὰ τὴν οἰκονομικὴ διαχείριση, τὴν ἔγκριση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔργων καὶ τὴν διενέργεια ἐλέγχων, οἱ κληρικοί συναποφασίζουν μαζί με διακεκριμένους λαϊκοὺς, οἱ ὁποῖοι στὰ περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ συλλογικὰ ὄργανα εἶναι ἡ πλειοψηφία τῶν συμμετεχόντων. π.χ. Ἐκκλησιαστικὴ Κεντρικὴ Ὑπηρεσία Οἰκονομικῶν (ΕΚΥΟ) (4 κληρικοί, 3 λαϊκοί) – Ἀνωτάτη Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (7 λαϊκοί) – Ἐπιτροπὴ Ἔργων τῆς ΕΚΥΟ (1 κληρικός, 6 λαϊκοί) – Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς ΕΚΥΟ (5 λαϊκοί) – Ἀνωτάτη Ἐπιτροπὴ Ἐμπειρογνημόνων (7 λαϊκοί) – Ἐπιτροπὴ Νομοθετικοῦ Ἔργου (1 κληρικός, 6 λαϊκοί) – Ἐπιτροπὴ Κατάρτισεως τοῦ Λογιστικοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Διαχειρίσεων (1 κληρικός, 6 λαϊκοί).

ΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ ΛΑΪΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

“Ὅλοι αὐτοὶ οἱ δημοκρατικοὶ θεσμοὶ καὶ τὰ ὀργανωτικὰ σχήματα κοινωνικοῦ ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας μας, πού σταθερὰ λειτουργοῦν ἐδῶ καὶ δεκαετίες, τὰ γνωρίζει ἡ πλειοψηφία τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ μας. Ἐνῶ ἐπιδεικτικὰ τὰ ἀγνοοῦν οἱ ἀντίπαλοί Της! Ἀλλὰ δὲν σταματοῦμε ἐδῶ. Κατὰ τὴν πρόσφατη ἕκτακτη σύγκλησίν της, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἀπεφάσισε πρόσθετα μέτρα γιὰ τὴν μεγαλύτερη δυνατὴ συμμετοχὴ τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου καὶ διεύρυνση τῶν δημοκρατικῶν δομῶν τῆς Ἐκκλησίας. Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρουμε:

- α) Τὴν σύσταση σέ κάθε Ἱ. Μητρόπολη Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖο θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ 5 κληρικούς καὶ 5 λαϊκοὺς μὲ τριετὴ θητεία καὶ θὰ συμβουλευεὶ τὸν Μητροπολίτη πρὶν ἀπὸ τὴν λήψη σημαντικῶν ἀποφάσεων.
- β) Τὴν πραγματοποίησιν Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως σέ κάθε Ἐνορία τοῦλάχιστον μία φορά τὸν χρόνο, μὲ στόχο τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ποιμνίου γιὰ ὅσα ἐγίναν καὶ γιὰ ὅσα προγραμματίζονται νὰ γίνουν.
- γ) Τὴν σύσταση σέ κάθε Ἱ. Μητρόπολη Συμβουλίου 5 Γερόντων Κληρικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ συμβουλευοῦν τὸν Μητροπολίτη γιὰ θέματα χειροτονιῶν ὑποψηφίων κληρικῶν.
- δ) Στὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια καθιεροῦται ὁ θεσμὸς τῶν Δικαστικῶν Συμβούλων, πού εἶναι 3 ἔγκριτοι νομομαθεῖς Κληρικοί ἢ Λαϊκοί, Καθηγητὲς Πανεπιστημίου ἢ Ἀνώτατοι Δικαστικοί, πρὸς ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστῶν καὶ γιὰ μείζονα ἐγγύθη-

ση τοῦ κύρους τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὀριζόμενοι, ἀνά Ζετίαν, ἀπό τήν Διαρκή Ἱερά Σύνοδο.

ε) Σέ κάθε Ἱερά Μητρόπολη συγκροτοῦνται, γιά τριετή θητεία, μέ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, Ἐπιτροπές εἰδικῶν Κληρικῶν καί Λαϊκῶν γιά τήν ἀξιοποίηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας.

Βεβαίως, πέραν ἀπό τά προαναφερθέντα νέα ὄργανα καί θεσμούς, κυρίαρχη φροντίδα τῆς Ἱεραρχίας καί τῆς Δ.Ι.Σ. εἶναι ἡ **τήρηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν νόμων τοῦ Κράτους**. Μέσα στά πλαισία αὐτῶν τῶν κανόνων καί τῶν Νόμων κινήθηκαν στό παρελθόν καί θά συνεχίσουν νά κινοῦνται καί στό μέλλον ὅλεις οἱ ἀποφάσεις τῶν συλληθολογικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖες οὐσιαστικά στηρίζουν καί ἐνισχύουν τό ἐκκλησιαστικό ἥθος, τήν δημοκρατική ὀργάνωση καί διοίκηση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ

Ἀπό τά πιό πάνω γίνεται σαφές ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διαθέτει ἰσχυρούς Δημοκρατικούς Μηχανισμούς καί μηχανισμούς Κοινωνικοῦ Ἐλέγχου καί προωθεῖ μέ κάθε συνετό καί ἐφικτό τρόπο τήν συμμετοχή τῶν λαϊκῶν μελῶν τῆς στό ἔργο τῆς. Ἐλλήσωτε γιά ἐμᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους, Ἐκκλησία δέν εἶναι μόνον ἡ διοικοῦσα καί ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, ἀλλᾶ

τό σύνολο τῶν κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν, πού ὁμολογοῦν Πίστη στόν Τριαδικό Θεό καί μετέχουν στά Μυστήρια καί στήν Λατρευτική Τῆς Ζωῆς.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διαβεβαιώνει τόν εὐσεβῆ Ὁρθόδοξο Λαό μας, ὅτι θά ἐπαγρυπνεῖ γιά τήν αὐστηρή ἐφαρμογή ὄλων τῶν μέτρων πού ἀποσκοποῦν στήν πνευματική, ἠθική καί διοικητική ἀνόρθωση καί βελτίωση τῆς ἐσωτερικῆς τῆς ὀργανώσεως. Καί στήν προσπάθεια αὐτή καλεῖ καί σᾶς τοὺς πιστοὺς Χριστιανοὺς νά βοηθήσετε μέ τήν προσευχή σας καί μέ τήν ἐνεργό συμμετοχή σας σέ κάθε καλὸ καί θεάρεστο ἔργο. **Μαζί θά ξεπεράσουμε τήν κρίση. Μαζί κληρὸς καί λαὸς θά ἐργασθοῦμε γιά τήν στήριξη τῆς Ἐκκλησίας μας καί τήν ἐνίσχυση τῆς πίστες μας.**

Τό μήνυμα τοῦ εὐτελισμοῦ καί τῆς ἀθεΐας πού ἐκπέμπονται μέ διάφορους τρόπους, ὑποκριτικούς ἢ χυδαίους, συκοφαντικούς ἢ συνειδητὰ ἄδικους, δέν θά περάσει. **Ἡ ἀλήθεια καί αὐτὴ τὴν φορὰ θά νικήσει.**

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ!

Γιά πλείονες πληροφορίες στό διαδίκτυο

1. www.ecclesia.gr

2. www.myriobiblos.gr

«ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ». Ἐκδοση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα, τηλέφωνο 210-7272.204.

Διανέμεται δωρεάν μέ τὴ φροντίδα τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Τύποις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.